



REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

PREDLAGAM VLADI
Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 1031-451/2013-2

Datum: 21.6.2013

Zadeva: Pojasnilo glede novega ZPIZ-2A

Spoštovani!

Na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju MDDSZ) smo prejeli dopis, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, v katerem avtorica sprašuje glede Zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju /ZPIZ-2A/ (Ur. list RS, št. 39/13) ter s tem povezane prijave na podlagi šifre 212.

V odgovoru na navedeni dopis vam z vidika zakonodaje o pokojninskem in invalidskem zavarovanju posredujemo naslednje pojasnilo:

Znižana osnova v skladu z določbami ZPIZ-2A ne velja za vse kategorije oseb, ki so prostovoljno vključene v obvezno PIZ, temveč 3. člen ZPIZ-2A opredeljuje, da znaša najnižja osnova za plačilo prispevkov za osebe, ki so bile na dan 31. decembra 2012 prostovoljno vključene v obvezno zavarovanje na podlagi sedme alineje prvega odstavka 34. člena ZPIZ-1 in so od uveljavitve tega zakona dalje zavarovane po prvem odstavku 25. člena tega zakona, v letu 2013 16 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, osnova pa se v naslednjih letih postopno dviguje.

Pri sedmi alineji 34. odstavka ZPIZ-1 gre za prostovoljno vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje brezposelnih oseb, ki so vpisane v evidence brezposelnih oseb, kar pomeni, da kot pogoj za znižanje prispevka ni določen zgolj **vpis v evidenco brezposelnih oseb**, temveč tudi **vključenost v prostovoljno obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje** na tej podlagi na dan 31.12.2012 (prostovoljna vključenost v obvezno zavarovanje po podlagi 207).

Želeli bi opozoriti, da je zakonodajalec pri pripravi zakona ZPIZ-2A izhajal iz zelo ozkega segmenta oseb. ZPIZ-2A se je namreč oblikoval z namenom zagotavljanja socialne varnosti najranljivejšim skupinam brezposelnih oseb, ki so prijavljene na Zavodu RS za zaposlovanje v kateri izmed evidenc. Predmetne osebe nimajo lastnih dohodkov, zaradi česar si povišanega zneska prostovoljnega prispevka niso več zmogle plačevati in so se zato pospešeno odjavljale

iz zavarovanja, na podlagi ZPIZ-2A pa bodo ponovno vključene v zavarovanje in bodo tako lahko ob nastopu zavarovalnega rizika upravičene do pokojnine in vseh ostalih pravic iz obveznega zavarovanja. Razširitev na vse ostale kategorije oseb, za katere v skladu z ZPIZ-1 ni bil pogoj vpisanost v evidenco brezposlenih oseb, bi lahko imela za posledico pritisk vseh ostalih kategorij zavarovancev, ki so imeli možnost vključitve v prostovoljno zavarovanje. Obstaja namreč kar 13 različnih drugih kategorij oseb (osebe, ki skrbijo za otroke do 7 leta starosti, zaposleni s krajšim delovnim časom, invalidi v varstvenih delavnicah, študentje, osebe, ki so v zadnjih desetih letih vsaj pet let vključene v obvezno zavarovanje itd), ki so se na podlagi določb ZPIZ-1 lahko prostovoljno vključile v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

V zadnjem mesecu se je tudi na MDDSZ obrnilo več brezposelnih oseb, ki so bile na dan 31.12.2012 prijavljene na ZRSZ, vendar pa so bile vključene v prostovoljno pokojninsko zavarovanje po drugi podlagi, saj so tudi po tej drugi podlagi izpolnjevali pogoje za vključitev v prostovoljno vključitev (na primer na podlagi tretjega odstavka 34. člena ZPIZ-1, po kateri se lahko v prostovoljno zavarovanje vključijo osebe, ki so v zadnjih desetih letih vsaj pet let vključene v obvezno zavarovanje), kjer sicer ni bil pogoj vpis v evidenco ZRSZ, vendar jih je bila velika večina v to evidenco vpisana in bi tako lahko izpolnjevala tudi pogoje za zavarovanje na podlagi sedme alineje 34. člena ZPIZ-1.

MDDSZ je zato v zvezi s tem sprejelo **tolmačenje 3. člena ZPIZ-2A**, po katerem se vse **brezposelne osebe, prijavljene v evidenco ZRSZ na dan 31.12.2012, obravnavajo enako in se s tem uresniči namen in cilj sprememb zakona (ZPIZ-2A)**. V skladu z navedenim je tako potrebno vse, ki so pred uveljavitvijo zakona izpolnjevali navedena pogoja, torej da so bili brezposelni in vpisani v evidenco ZRSZ, obravnavati enakopravno, ne glede na to, pod katero šifro so bili prijavljeni. Na podlagi določb ZPIZ-2 in dodatnega tolmačenja, podanega s strani MDDSZ, so tako do plačila nižjih prispevkov upravičeni posamezniki, ki so bili na dan 31.12.2012 brezposelni (prijavljeni na ZRSZ) in prostovoljno vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Kot že omenjeno, je že določba 3. člena ZPIZ-2A zajemala samo kategorijo zavarovancev, ki so bili prostovoljno vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, tako, da s tega vidika tudi s tolmačenjem MDDSZ ni bilo mogoče preseči tega pogoja. Osebe, ki so bile na dan 31.12.2012 brezposelne in so prejemale nadomestilo za brezposelnost, so bile na tej podlagi obvezno vključene v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Razlike izhajajo iz same narave vključenosti v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Potrebno je poudariti, da se je bilo mogoče po ZPIZ-1 v okviru prostovoljnega vstopa v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključiti za ožji ali širši obseg. Osebe, ki so se odločile za vključitev po ožjem obsegu skladno z osmim odstavkom 34. člena ZPIZ-1 ob upokojitvi niso imele pravice do delne pokojnine, odmere pokojnine od najnižje pokojninske osnove, do odpravnine in oskrbnine, do varstvenega dodatka, do dodatka za pomoč in postrežbo, do invalidnine, do pravic za primer invalidnosti, razen do invalidske pokojnine in do dodatka za rekreacijo. Posamezniki, ki so bili brezposelni in so prejemale nadomestilo ali ki so bili zaposleni preko javnih del, so bili obvezno zavarovani v okviru obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja za širši obseg pravic. S sprejemom ZPIZ-2 se je možnost vključitve za ožji obseg ukinila, zato se morajo vsi posamezniki, ki prostovoljno vstopajo v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje po 1.1.2013, vključiti za širši obseg pravic, kar posledično pomeni, da plačujejo tudi višji znesek. Po drugi strani se je z novelo ZPIZ-2A uvedlo prehodno obdobje za

prostovoljno vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za ožji obseg za vse osebe, ki so to pravico imele na dan 31.12.2012. Se pravi, da se za ožji obseg lahko zavarujejo samo osebe, ki so bile na dan 31.12.2012 brezposelne (prijavljene na ZRSZ) in **prostovoljno** vključene v obvezno pokojninsko zavarovanje, tako da se jim na ta način s prehodnim obdobjem do leta 2020 varuje pravica do vključitve za ožji obseg pravic.

Zavarovanec je tako lahko v skladu z določbo 6. člena ZPIZ-2A do **7.6.2013** ustrezno uredil prostovoljno zavarovanje (spremembo šifre PPZ) na podlagi predloženih dokazil, pridobljenih s strani Zavoda za zaposlovanje, na podlagi katerih je lahko v postopku dokazal, da je bil dne 31.12.2012 kot brezposelna oseba vpisan v katero izmed evidenc pri ZRSZ in da je na ta dan izpolnjeval zakonske pogoje za zavarovanje po sedmi alineji 34. člena ZPIZ-1. Ureditev zavarovanja so lahko posamezniki uveljavili neposredno pri prijavnji odjavni službi ZZSZ na podlagi predložitve ustreznih dokazil ali posredno preko vložitve zahteve za spremembo šifre PPZ pri ZPIZ. Na podlagi navedenega se je torej tudi osebam, ki so izpolnjevale pogoje po sedmi alineji prvega odstavka 34. člena ZPIZ-1, vendar pa so bile vključene v prostovoljno zavarovanje na drugi podlagi, omogočilo nižano plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Saša Šifrar
višja svetovalka I


Peter POGAČAR
GENERALNI DIREKTOR



dr. Andraž Rangus, podsekretar
vodja sektorja

